

tične morale spoprijeli občečlovečanska levica in zaradi krize zbegana desnica in se nazadnje udarili še za stari romantični ideal francoske politike: zaradi Panevrope. Nekaj dni nato je izbruhnila revolucija na Dunaju, ki je zlomila levico, srednjeevropsko romantično politiko pa pritirala v žalostno realnost, v kateri je usoda Avstrije zapečatená.

Kakšne bodo posledice letošnjih februarških dogodkov? Kdor ne veruje v človeka kot edinega nosilca vseh političnih vrednot, bo skeptično odklonil vero v dinamizem politične romantike, ki tvega kvečjemu romantične revolucije, katerih posledice pa so take, da bi bilo bolje, če bi jih ne bilo. Kdor pa veruje v političnem snovanju v intelektualizem nad historično in materialistično dialektiko gole realne vzročnosti, bo tudi smiselnost francoske politike v vsej tej tveganosti letošnjih pariških dogodkov skušal pravilno doumeti in bo tudi tej romantični revoluciji oprostil njeno iskanje.

Preko vseh meja

Aleksandru Balabanovu

Igo Gruden

V brzem vlaku Sofija—Ljubljana
in v vseh vlakih po vsem širnem svetu
blodni se ljudje srečujemo;
v dan, v večer, brez sná v nemirnem letu,
v srcih znamenja še neprižgana,
preko vseh mejá potujemo.

Ko da smo se srečali v pralesih
tujih misli, težkih sanj in slutenj,
smo potuhnili se v sence zbičanih občutenj,
da bi ne prisluhnili si v krčih in pretresih,
ne oznanjali človeka, ki mu svet je — rana,
v mraku se ne sklanjali nad blodnjami svetá
v brzem vlaku Sofija—Ljubljana
in v vseh vlakih preko vseh mejá.

Mimo nas gre vas in mesto, v dalji grič,
konj čez cesto, človek z njim, nad njima ptič —
z zemljo, z nebom zlití v harmonijo eno:
mi pa zremo skozi okno orošéno,
mimo vsega plavamo kot dim čez šipe,
z njim razplapolavamo se v bežne hipe
brez zavetja, brez pristana,
brez srcá

v brzem vlaku Sofija—Ljubljana
in v vseh vlakih preko vseh mejá.

Stojte, vlaki, po vsem širnem svetu!
čas, za hip postoj v nemirnem letu,
da prelije v glas se utrip srcá:
Kje med narodi prepadi so in meje,
če usoda kot semena nas razveje?
Človek, brez imena človek je povsod!
En objem, en pógled nem iz roda v rod
naj bo plod in cvet in sad vseh src svetá,
da nam bodo kakor znamenja prižgana
v brzem vlaku Sofija—Ljubljana
in v vseh vlakih preko vseh mejá.

V tihi ulici

I go Gruden

V ulici, ki tiha je in mirna,
da se sliši jok otrok v sosedni hiši,
čas peroti je nad nas povetil:
v ulici, ki zarja v nji večerna
komaj diha in je njen zaton najtišji,
pod večer se človek je obesil.

Bil je majhen, tih kot ulica in droben:
tam na oknu je slonel kot cvet nagroben,
z njim na ulico prišel je vzdih turoben;
psiček-jazbečar mu bil je drug edini:
ko sta skupaj šla, se zdelo je, da v lini
daljnega nebá izginjata v sinjini.

Kaj te, drobni človek, v smrt je neslo?
Vélike so bile tvoje bedne tajne —
svet kričavi jih ne doumeva.
Sam na dvoje si prelomil veslo:
človek gre také iskát usode krajne,
ki v samoti vanjo izgoreva.

Z okna z zvonom sem ti dal slovó k pogrebu,
blizu sem ti bil, iskal ti pot na nebu,
dež je lil in voda je jokála v žlebu.
V prazno okno se je psiček tvoj zaganjal,
jaz sem se izmučen v lastno brezno sklanjal,
ko da sam življenje tvoje sem dosanjal.